

Pfv.IV.20.080/2013/6.szám

A Kúria a dr. Hamar Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Hamar Sándor ügyvéd) által képviselt felperesnek a dr. Kovács Orsolya Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kovács Orsolya ügyvéd) által képviselt alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás megtérítése iránt a Zalaegerszegi Városi Bíróság előtt 19.P.20.074/2012. számon megindított és a Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.20.713/2012/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 12. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán megtartott tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ügyben releváns tényállás szerint a felperes 1996-ban zeneszerzői és szövegírói bejelentést tett a .. című dalra az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesületnél. 2009. szeptember 18-án a peres felek a Zala Megyei Bíróság által jóváhagyott jogerős egyezségeket kötöttek, amelyben egyebek mellett megállapodtak abban, hogy a .. című (.. alcímű) dal zeneszerzője az Artisjus Egyesületnél 1997 előtt tett bejelentésben foglaltak ellenére nem .., hanem a jelen per alperese. A felek megállapodtak abban is, hogy a dal szövegírója a felperes, amelyre nézve adatváltozás bejelentését nem fogják kérni. 2009. szeptember 25-én

az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület a szerzősége vonatkozó adatokat regisztrálta, és ezt követően a jogdíj felosztásokat és kifizetéseket a módosított adatok szerinti arányban teljesítette a peres felek részére.

Az egyezségkötést követően a felek elszámoltak egymással, ennek során a felperes 1.200.000 forint készpénzt kifizetett az alperesnek, és átadott részére egy 200.000 forint értékben beszámított gitárt. Ezen összeg meghatározásánál az Artisjus Egyesület által kiadott jogdíj összesítőn foglaltakat vették alapul, amely a 2004. július és 2009. július közötti időszakra a .. című dal után 3.000.000 forint körüli jogdíjat tüntetett fel, és amelynek során figyelembe vették a felperes szerzőségét, mint szövegíró, illetve az általa viselt adóterhet.

2009. szeptember 30-án .. ügyvéd előtt a felek egy átvételi elismervény megjelölésű iratban rögzítették, hogy a .. című közös dalukkal kapcsolatban megtörtént az elszámolás. Az ebben foglaltak szerint az alperes kijelentette, hogy a felperessel szemben további követelése nincs. A felek a közöttük létrejött elszámolásról nem tájékoztatták az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesületet, ezért 2011. július 27-én az Egyesület az alperes későbbi kérelme alapján a 2009. július 10-ét megelőző 5 éves időszakra nézve korrigálta a felperes részére kifizetett jogdíj összegeket, a nyilvános előadási és mechanikai jogdíj címén részére utalt 3.029.720 forintból 1.707.488 forintot a felperes jogdíjszámlája terhére az alperes részére kifizette, mint a nyilvános előadási jogdíjnak a felosztási szabályzat szerinti zeneszerzői jogdíjak 60%-át, valamint a mechanikai jogdíjak 50%-át.

A felperes keresetében 1.400.000 forint és 2009. október 1-től számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.400.000 forintot és ezen összeg után 2011. július 28-tól december 31-ig évi 6%, 2012. január 1-től a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező késedelmi kamatot, valamint 172.900 forint perköltséget, az ezt meghaladó keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint azzal, hogy az Artisjus utólag jogdíjkorrekciót végzett a felek korábbi elszámolására tekintettel, az alperesnél jogalap nélküli gazdagodást eredményezett a felperes vagyona rovására. Az a feltételezés, hogy a felperes a dal után 1.400.000 forintnál lényegesen magasabb jogdíjat vett fel, nem adhat alapot arra, hogy a megállapodás ellenére az alperes utóbb az Artisjus Egyesülethez fordulva a felperes jogdíjszámlájáról további összegekhez jusson. Mindemellett az Artisjus Egyesülettől származó tájékoztatás szerint 2004. július 10. előtti időszakban a felperes részére összesen 2230 forint összegű szerzői jogdíjat fizetett ki a dal után. Mindezek

alapján kötelezte az 1.400.000 forint megfizetésére, míg a késedelmi kamat kezdő időpontját 2011. július 28. napjában állapította meg, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet fellebbezett részében helyben hagyta és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 30.000 forint fellebbezési költséget. A Pp. 254. § (3) bekezdése alapján csupán visszautalt az elsőfokú bíróság ítéletének indokolására.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését kérte, és annak megállapítását, hogy az alperes nem tartozik a felperesnek. Álláspontja szerint az ügyben meghozott ítéletek tényállás és iratellenesek. A felperes szerzői jogdíj címén a jogvédő irodától a 2009. évet megelőző időszakra jogalap nélkül vette fel az összegeket, ugyanerre az időre vonatkozóan .. a 40%-os felperesi utalás, mint az Artisjus 1.707.488 forint esetében kellő jogalappal vette fel az összeget. Az Artisjus hivatalos közlése szerint a felperes a rendezést megelőző időszakban jogalap nélkül 3.029.720 forintot vett fel, amely a 100%-os szerzősége tekintettel került megállapításra, míg az utóbb felperesi jogdíjakba beszámolt 1.707.488 forint korrigált díj a zeneszerzői minőség után jogalap nélkül kifizetett összeget jelentette. Ezért az alperes a Ptk. 361. § (1) bekezdése szerint nem tartozik a felperesnek. Ebből következően a peres felek közötti 2009. szeptember 30-i megállapodás kizárólag a kérdéses dal szövegírói jogdíjára és nem az egészére vonatkozott. A bíróságok az okirati bizonyítékok ellenére állapították meg a tényállást.

A felperes 2010. április 9-i beadványában a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján kérte a per megszüntetését, mivel a per szerzői jogi pernek minősül, és így a jogvita elbírálása a Pp. 23. § (1) bekezdés c) pontja alapján a törvényszék hatáskörébe tartozik.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Előadta, hogy a felperes 2009. év előtti időszakra vonatkozó jogdíj elszámolásai cáfolják az alperes által előadottakat. A 2009. év előtti időszakra vonatkozott a felek közötti megállapodás, ugyanakkor az Artisjus ismételtén kifizette az erre az időszakra járó jogdíjat az alperesnek, aki ezzel jogalap nélkül gazdagodott. Elszámolási jellegű jogvitáról van szó, amely nem szerzői jogi vita, ezért vagyoni jogi perről van szó. Álláspontja szerint a Pp. 271. § (2) bekezdésének módosítása alapján az értékhatárra tekintettel nincs helye felülvizsgálatnak. Az Artisjus Egyesület a jogdíj korrekciót elvégezte a 2004. július és 2009. július közötti időszakra vonatkozóan, így azonos időszakra a felperes kétszeresen fizetett az alperesnek, így a rovására jogalap nélkül gazdagodott.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

Mindenekelőtt a felülvizsgálati ellenkérelemben foglaltakra figyelemmel a Kúria rögzíti, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmét 2012. augusztus 27-én nyújtotta be. A Pp. ekkor hatályos rendelkezése szerint az egymillió forintot meg nem haladó, vitatott felülvizsgálati érték esetében nem volt helye felülvizsgálati kérelem előterjesztésének. Ezért tévesen hivatkozott arra a felperes, hogy a Pp. 271. § (2) bekezdése alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

A Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében a Kúria a jogerős határozatot kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül, kivéve, ha a pert hivatalból megszünteti, vagy ha a határozatot hozó bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva, illetve a határozat meghozatalában olyan bíró vett részt, akivel szemben a törvény értelmében kizáró ok áll fenn.

Az alperes hatásköri kifogást terjesztett elő a felülvizsgálati eljárásban, mivel álláspontja szerint a peres felek közötti jogvita szerzői jogi pernek minősül, következésképpen az elsőfokon eljáró bíróság nem rendelkezett hatáskörrel annak elbírálására. Ezért álláspontja szerint a Zalaegerszegi Városi Bíróság eljárási szabálysértést követett el azzal, hogy a felek jogvitájában eljáró és döntést hozott.

Azonban a Kúria ezt az eljárási szabálysértést megalapozó indokot nem veheti figyelembe, mert a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján kizárólag az a felülvizsgálati indok, érvelés vizsgálható a jogerős ítélet jogszabálysértő voltának elbírálásánál, amely indokot a fél a felülvizsgálati kérelem benyújtására rendelkezésére álló 60 napos határidőn belül előterjeszt. Ezt követően a felülvizsgálati kérelmet megváltoztatni, tehát a jogerős ítélet jogsértő voltát megalapozó további indokot előadni nem lehet.

A jogerős ítélet felülvizsgálati kérelem korlátain túlmenő felülbírálatát, hatályon kívül helyezését eredményező okok között nem szerepel az, hogy hatáskörrel nem rendelkező bíróság járt el az ügyben. Ez az eset nem tartozik a Pp. 157. §-ában meghatározott, a per hivatalból való megszüntetésének körébe sem, miután a Pp. 130. § (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott feltételek nem álltak fenn.

A felülvizsgálati kérelem benyújtásának időpontjában hatályos Pp. 270. § (2) bekezdése b) alpontot nem tartalmazott (az a korábbi felülvizsgálat szabályaiban szerepelt, amely alapján akkor volt helye felülvizsgálatnak, ha a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében a felülvizsgálat szükséges) így erre alapítottnak a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát megállapítani nem lehetett.

Az alperes felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet

megalapozatlan, tényállás- és iratellenes.

Ezzel szemben a jogerős ítélet a tényállást egyértelműen és aggálytalanul feltárta, amelynek lényegi elemei szerint a perbeli dalt a felperes kizárólag a saját nevében jelentette be, mint szerző, majd 2009-ben a felek egyezségeket kötöttek és megállapodtak a szerzőségi minőségben és arányban. E megállapodás részét képezte az addig befolyt szerzői jogdíjakra vonatkozó elszámolásuk, amelynek tényét okirat rögzítette, összecszerűségére pedig a felek egyező előadást tettek. Szó sincs tehát arról, hogy iratellenesen állapította volna meg a fentieknek megfelelően a tényállást a jogerős ítélet.

A megállapodás lényeges rendelkezése, amit egyébként a tanúk vallomása is megerősített, hogy 1.400.000 forint ellenében az alperes a felperessel szemben az egyezés megkötéséig eltelt időre járó jogdíjak tekintetében az elszámolást teljes körűen elfogadta, és kijelentette, hogy a felperessel szemben további igénye nincsen. E joglemondás alapján tehát az alperes a felperes cselekménye miatt sem a felperestől, sem mástól további jogdíjtérítésre nem tarthat igényt.

Az Artisjus a megállapodás alapján a megállapodást követő időszakban befolyt összegekből a korábban jogosulatlanul kifizetett összeget a felperestől levonta, és az alperesnek kifizette, azaz az alperes kétszeresen jutott hozzá az őt jogszerűen megillető jogdíjhoz. Ebből következik, hogy az egyezés alapján a felperes tartozatlanul fizetett az alperesnek, aki a kifizetett összeget a Ptk. 361. § alapján, mint jogalap nélküli gazdagodást köteles visszatéríteni.

Ehhez képest a felülvizsgálati kérelemnek a zeneszerzői és szövegírói jogdíj elszámolására vonatkozó fejtegetései nem értelmezhetőek, és nem állapítható meg, hogy az ismételten a felperestől levont 1.707.488 forint miért ne lenne figyelembe vehető a korábban, a felperes által önként kifizetett 1.400.000 forint visszakövetelése során. Nem állapítható meg ugyanis, hogy a felek megállapodása kizárólag a szövegírói jogdíjra és nem a teljes jogviszony elszámolására vonatkozott, mert maga a megállapodás, különösen az a része, hogy az alperes további igényt nem kíván érvényesíteni, a teljes elszámolásra utal.

Megalapozatlanul kifogásolta tehát az alperes a jogalap nélküli gazdagodás címén való marasztalását, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és a Pp. 78. § (1) bekezdése valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése szerint kötelezte az alperest a felperes ügyvédi képviselével felmerült felülvizsgálati eljárási költség megtérítésére.

Budapest, 2013. június 19.

*Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács
Katalin sk. előadó bíró, Dr. Baka András sk. bíró*

Vné

A kiadmány hitelével:

tisztviselő